

REGLEMENT MILIEUSCHADEVERZEKERING VOOR AGRARISCHE BEDRIJVEN

Artikel 1 BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Bereidings- en opruimingskosten:

Kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de looptijd van de verzekering door of vanwege een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van verontreiniging af te wenden, de verontreiniging of de gevolgen daarvan te beperken, alsmede de kosten verbonden aan het wegnemen, afvoeren en vernietigen van in dat kader ingezamelde, opgevangen of afgezonderde verontreinigde stoffen en voorwerpen.

Derde:

Ieder ander dan verzekerde, die uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht belang heeft bij het behoud van een zaak dan wel voor het behoud daarvan risico draagt.

Emissie:

Het onvoorzien vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen.

Expertisekosten:

De kosten van een deskundige die door of met instemming van de verzekeraar is benoemd.

Locatie van derden:

Een locatie bij het behoud waarvan een derde belang heeft uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht, dan wel voor het behoud waarvan hij risico draagt.

Looptijd van de verzekering:

De periode vanaf de aanvang tot aan het einde van de verzekering.

Maatschappij:

De Onderlinge Verzekering Maatschappij ZLM u.a.

NHT

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden NV. Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij het terrorismerisico in herverzekering is ondergebracht.

Sanering:

Het ongedaan maken van een verontreiniging.

Terrorismerisico

De gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen;
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen.

Verkoopwaarde:

De prijs bij verkoop in het normale verkeer en uitgaande van dezelfde bestemming van het gebouw, met uitzondering van de grond.

Verontreiniging:

Onder verontreiniging wordt verstaan:

1. De aanwezigheid van een stof in of op de bodem of het oppervlaktewater in een zodanige concentratie dat toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.
2. De aanwezigheid van asbest in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen die gelden op het moment dat de aanwezigheid van asbest zich manifesteert, worden overschreden.

Verzekerde:

Verzekeringnemer en/of de op het polisblad als verzekerde(n) genoemde natuurlijke of rechtspersoon(en) voor zover hij belang heeft bij het behoud van de verzekerde locatie uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht dan wel voor het behoud daarvan het risico draagt.

Verzekerde locatie:

- Het/de in de polis vermelde risico-adres(sen);
- de werklocatie

Verzekeringnemer:

Degene die de verzekering heeft afgesloten.

Werklocatie/Werkzaamheden bij derden:

De locatie van derden, gelegen binnen Nederland, waar verzekeringnemer of iemand namens hem werkzaamheden verricht binnen de in de polis vermelde bedrijfsactiviteit.

Zaakschade:

Beschadiging, waaronder mede te begrijpen vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken.

Artikel 2 DEKKINGSOMVANG

a. Omschrijving van de dekking

In geval van verontreiniging zijn verzekerd:

- kosten van sanering van de verzekerde locatie en de locatie van derden;
- schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering;
- zaakschade die het gevolg is van de verontreiniging.

Eén en ander indien en voor zover de verontreiniging het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie.

1. Eigen gebrek

De onder 2.a omschreven dekking is ook van kracht indien de emissie het gevolg is van een eigen gebrek van opstallen en roerende zaken op de verzekerde locatie voorzover het eigen gebrek is veroorzaakt door of bestaat uit fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze.

De dekking voor de gevolgen van een eigen gebrek geldt slechts indien sprake is van goed onderhoud van de opstallen en roerende zaken. Ten aanzien van installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien uitsluitend indien de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van tien jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installaties, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het eigen gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.

2. Werkzaamheden bij derden

In geval van werkzaamheden bij derden geldt de onder 2.a omschreven dekking alleen indien de verontreiniging het gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden en zich manifesteert binnen vijf jaar na afloop hiervan.

3. Herbouw van opstallen

In het geval het voor de uitvoering van de sanering noodzakelijk is om opstallen of een gedeelte daarvan af te breken en te herbouwen, dan worden de herbouwkosten vergoed tot maximaal de verkoopwaarde van de opstallen vóór de uitvoering van de sanering.

b. Meeverzekerde kosten

Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:

- expertisecosten;
- bereidings- en opruimingskosten;

c. **Verzekerd bedrag**

1. **Begrenzing naar bedrag**

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan het in de polis vermelde verzekerd bedrag.

2. **Verdeling verzekerd bedrag**

Indien het verzekerd bedrag niet toereikend is om alle schade en kosten, die het gevolg zijn van de sanering of de verontreiniging, te vergoeden, wordt het verzekerd bedrag in de verhouding 50/50 verdeeld over de verzekerde locatie en de locatie van derden.

Indien het aldus verkregen verzekerd bedrag voor één van de locaties niet toereikend is en het voor de andere locatie beschikbare verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, komt (het restant van) dat deel van het verzekerd bedrag ten goede aan de locatie waarvoor het verzekerd bedrag tekortschiet.

3. **Dekking boven het verzekerd bedrag**

Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd de wettelijke rente over de door de maatschappij verschuldigde vergoeding. Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat de maatschappij alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigdheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.

d. **Derdenbeding**

Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de polis eerst door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door verzekeringnemer tegenover de maatschappij afgelegd.

e. **Dekking na het einde van de verzekering**

Na het einde van de verzekering blijft de dekking uitsluitend van kracht voor verontreiniging en zaakschade die zich manifesteren binnen een periode van één jaar na dat einde, maar waarvan de oorzaak is gelegen binnen de looptijd van de verzekering.

Artikel 3 **UITSLUITINGEN**

Van deze verzekering is uitgesloten schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit:

- a. molest, waaronder te verstaan gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities ervan vormen een onderdeel van de tekst die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland bij de griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponneerd onder nummer 136/1981.
- b. atoomkernreacties, onverschillig hoe deze reacties zijn ontstaan.
- c. aardbeving of vulkanische uitbarsting.
- d. overstroming waaronder te verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluisen of andere waterkeringen.
- e. merkelijke schuld of merkelijke nalatigheid van een verzekerde. Indien verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.
- f. genetische modificatie.
- g. handelingen of gedragingen waarbij verzekerde onvoldoende milieuzorg heeft betracht. Deze uitsluiting geldt niet indien en voor zover verzekerde aantoonbaar dat de schade en/of kosten ook zou(den) zijn ontstaan indien hij wel voldoende milieuzorg zou hebben betracht. Een verzekerde wordt in ieder geval geacht onvoldoende milieuzorg te betrachten indien hij in strijd handelt met de milieuvergunning of een voor het bedrijf geldende AmvB, of indien hij, in geval van werkzaamheden bij derden, niet werkt op basis van de toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de Wet Milieubeheer. Indien de bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor naleving van eerder genoemde voorschriften.
- h. de activiteiten van de verhuurder en (mede)huurder(s) van de verzekerde locatie, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.
- i. de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.

Artikel 4 **BEGRENZING VAN DE DEKKING VOOR HET TERRORISMERISICO**

Het terrorismerisico is beperkt verzekerd tot het bedrag van de uitkering die de maatschappij terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT. De tekst over deze beperking is op 12 juni 2003 gedeponneerd bij de griffie van de Rechtbank te Amsterdam onder de nummers 78/2003 en 79/2003. Meer informatie is te vinden op www.terrorismeverzekerder.nl of wordt op verzoek toegestuurd.

Artikel 5 **SAMENLOOP VAN VERZEKERINGEN**

De schadevergoeding die krachtens deze verzekering ten laste van de maatschappij komt, wordt door hem voldaan. Ook in die gevallen, dat hij zich kan beroepen op wettelijke bepalingen die leiden tot vermindering van de uitkering wegens elders lopende verzekeringen. Verzekerde is echter verplicht zijn rechten jegens de andere verzekeraars tot het beloop van die vermindering desgevraagd aan de maatschappij over te dragen.

Artikel 6 **VERPLICHTINGEN VAN DE VERZEKERDE BIJ SCHADE**

De na een schadegeval door de maatschappij te verlangen medewerking is neergelegd in de navolgende bepalingen:

a. **Aanmelding**

Verzekerde is verplicht de maatschappij onmiddellijk kennis te geven van elke emissie die zich op de verzekerde locatie manifesteert;

b. **Overige verplichtingen**

Voorts is verzekerde verplicht:

1. de maatschappij zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens en bescheiden te verstrekken;
2. alle aanwijzingen van of namens de maatschappij op te volgen en alle medewerking te verlenen en inlichtingen te verschaffen, die voor de beoordeling van de door de verontreiniging ontstane situatie van belang zouden kunnen zijn;
3. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om verdere verontreiniging te voorkomen of te beperken.

c. **Verlies van dekking**

Alle aanspraken op vergoeding onder deze polis vervallen, indien de verzekerde, die aanspraak op vergoeding onder de polis maakt:

1. opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt;
2. enige uit deze verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichting niet of niet tijdig is nagekomen en daardoor de belangen van de maatschappij zijn geschaad;
3. binnen één jaar terzake van een aanspraak op vergoeding tegen de schriftelijke mededeling van de maatschappij dat dekking geheel of gedeeltelijk ontbreekt, geen rechtsvordering heeft ingesteld.

d. **Derden**

Het bepaalde in artikel 6.b en 6.c geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

Artikel 7 **SANERINGSBEPALINGEN**

a. **Regeling van sanering**

Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van de maatschappij.

Alvorens tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan hiertoe door de maatschappij goedgekeurd te zijn.

b. **Opdracht tot sanering**

De opdracht tot sanering dient door verzekerde binnen een door de maatschappij schriftelijk aangegeven termijn te worden gegeven. Indien verzekerde nalaat deze opdracht binnen de gestelde termijn te geven, verliest verzekerde het recht op vergoeding van saneringskosten en de meeverzekerde kosten. Bovendien heeft de maatschappij het recht de polis op te zeggen.

c. **Derden**

Het bepaalde in dit artikel 7 geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

Artikel 8 SCHADEREGELING

De omvang van de schade en de hoogte van de kosten worden vastgesteld

- ofwel in onderling overleg;
- ofwel, bij onderling goedvinden, door één expert;
- ofwel, als partijen dat wensen, door twee ter zake deskundige experts, waarvan er één wordt benoemd door de verzekerde en één door verzekeraar.

In laatstgenoemd geval moeten de experts, voordat ze met hun werkzaamheden beginnen, een derde expert benoemen. Als de eerste twee experts niet tot overeenstemming kunnen komen, stelt de derde expert de schade vast. Hij blijft daarbij binnen de grenzen van de beide eerdere schadevaststellingen. Zijn vaststelling is bindend, zowel voor de verzekerde als voor verzekeraar.

Alle experts zullen zich bij de schadevaststelling baseren op dezelfde rapporten bodemonderzoek/saneringsplan, voorzover deze voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

De schadevaststelling van de expert(s), waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van de opgaven en inlichtingen die de verzekerde heeft verstrekt, zal gelden als enig bewijs van de hoogte van de schade.

Als verzekeraar meewerkt aan de vaststelling van de schade, betekent dat niet automatisch dat verzekeraar de schade zal vergoeden.

Artikel 9 PREMIE

a. Premiebetaling

1. De verzekeringnemer dient de premie, de kosten en de assurantiebelasting vooruit te betalen, uiterlijk op de dertigste dag nadat zij verschuldigd worden. Indien de verzekeringnemer het verschuldigde niet tijdig betaalt of weigert te betalen, wordt geen dekking verleend voor gebeurtenissen die plaatsvinden op of na de dag waarop de premie, de kosten en de assurantiebelasting verschuldigd worden.

Een ingebrekestelling door de maatschappij is daarvoor niet vereist. De verzekeringnemer dient het verschuldigde (inclusief rente en incassokosten) alsnog te betalen. De dekking gaat weer in op de dag nadat het verschuldigde door de maatschappij is ontvangen, tenzij de maatschappij binnen veertien dagen na ontvangst van het verschuldigde bedrag anders besluit.

2. De maatschappij behoudt zich het recht voor het totaalbedrag van de nog verschuldigde betalingen te verrekenen met een te verstrekken uitkering ten behoeve van verzekeringnemer.

b. Terugbetaling van premie

Behalve bij opzegging wegens opzet de maatschappij te misleiden wordt bij tussentijdse opzegging de lopende premie naar evenredigheid verminderd.

c. Premieberekening

De premie wordt berekend volgens de op het polisblad genoemde gegevens. Wijziging in een van die gegevens kan per de wijzigingsdatum een aanpassing van de premie tot gevolg hebben.

Artikel 10 WIJZIGING VAN PREMIE EN/OF VOORWAARDEN

De maatschappij heeft het recht de premie en/of voorwaarden en bloc dan wel groepsgewijs te herzien. Bovendien heeft de maatschappij het recht de voorwaarden c.q. de premie te herzien indien het verzekerde risico dan wel de handelwijze van de verzekerde(n) daartoe aanleiding geeft. Dergelijke herzieningen geschieden voor iedere daarvoor in aanmerking komende verzekering op een door de maatschappij vastgestelde datum.

De verzekeringnemer wordt van de voorgenomen herziening in kennis gesteld en wordt geacht hiermee te hebben ingestemd, tenzij hij binnen dertig dagen na ontvangst van deze kennisgeving schriftelijk het tegendeel heeft bericht. In het laatstgenoemde geval eindigt de verzekering per de door de maatschappij in de mededeling genoemde datum. De mogelijkheid van opzegging van de verzekering door verzekeringnemer geldt niet indien:

- de wijziging van de premie en/of voorwaarden voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen;
- de wijziging een verlaging van de premie bij gelijkblijvende dekking inhoudt;
- de wijziging een uitbreiding van de dekking met een niet hogere premie inhoudt.

Artikel 11 WIJZIGING VAN HET RISICO

Verzekeringnemer dient de maatschappij onmiddellijk schriftelijk op de hoogte te brengen van elke wijziging of uitbreiding van het verzekerde bedrijf of de verzekerde hoedanigheid; de maatschappij heeft in dat geval het recht de premie en/of voorwaarden te wijzigen of de verzekering met een opzeggingstermijn van dertig dagen te beëindigen. Blijft kennisgeving van verzekeringnemer achterwege dan vervalt ieder recht op schadevergoeding.

Artikel 12 RISICO-INSPECTIE

a. Inspectierecht

De maatschappij heeft het recht om de verzekerde locatie(s) te allen tijde te (laten) inspecteren. Verzekerde is verplicht hierbij alle medewerking te verlenen die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs is geboden.

b. Verplichte maatregelen

De maatschappij kan verzekerde naar aanleiding van de inspectie verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen, die hij met het oog op de dekking van het verzekerde risico geboden acht.

Artikel 13 AANVANG EN EINDE VAN DE VERZEKERING

- a. De verzekering gaat in op de in de polis genoemde datum. Indien de verzekering niet is beëindigd overeenkomstig het gestelde in lid b, loopt de verzekering tot de contractvervaldatum en wordt daarna telkens stilzwijgend voor een jaar verlengd.

b. De verzekering eindigt:

1. op de contractvervaldatum, indien de verzekeringnemer of de maatschappij uiterlijk twee maanden voor deze datum de verzekering schriftelijk heeft opgezegd;
2. door schriftelijke opzegging door de maatschappij:
 - a. binnen dertig dagen nadat zij een onder deze verzekering gereclameerde uitkering heeft verstrekt, dan wel heeft afgewezen;
 - b. indien de verzekeringnemer langer dan twee maanden in gebreke is gebleven de premie, de kosten en de assurantiebelasting te betalen;
 - c. indien een verzekerde naar aanleiding van een gebeurtenis die betrekking heeft op deze of een andere verzekering bij de maatschappij een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven.

De verzekering eindigt in deze gevallen op de veertiende dag na de dag waarop de maatschappij de opzegging heeft verzonden;

3. indien de verzekeringnemer weigert de wijziging van premie en/of voorwaarden te accepteren die de maatschappij op grond van de voorwaarden kan verlangen en wel per de in de mededeling door de maatschappij genoemde datum. Een opzegging dient schriftelijk door verzekeringnemer te worden gedaan binnen dertig dagen na de mededeling van de maatschappij;
4. zodra het bedrijf of een vestiging, filiaal, dochteronderneming e.d. niet langer in Nederland is gevestigd; de verzekeringnemer is verplicht dit direct door te geven aan de maatschappij. De verzekering eindigt in dat geval op de veertiende dag na de dag waarop de maatschappij de schriftelijke opzegging naar aanleiding hiervan heeft verzonden;
5. bij beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer, dan wel zodra het verzekerde belang door verkoop of op andere wijze is overgegaan;
6. indien verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en de maatschappij de polis schriftelijk opzegt;
7. indien verzekerde de in artikel 12.a omschreven medewerking niet verleent binnen veertien dagen nadat hij daartoe per aangetekende brief is aangemaand, of indien verzekerde de in artikel 12.b bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door de maatschappij gestelde termijn. In dat geval restitueert de maatschappij de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

Artikel 14 **ADRES**

Kennisgevingen van de maatschappij aan verzekeringnemer kunnen worden gedaan aan het laatste bij haar bekende adres.

Artikel 15 **VERWERKING PERSOONSGEGEVENS**

Bij de aanvraag van een verzekering worden persoonsgegevens gevraagd. Deze worden door de maatschappij verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, voor het uitvoeren van marketingactiviteiten, ter voorkoming en bestrijding van fraude jegens financiële instellingen, voor statistische analyse en om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen. Als verzekerde geen prijs stelt op informatie over onze producten, dan kan hij dit schriftelijk bij ons melden.

Op de verwerking van persoonsgegevens is de Gedragscode "Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen" van toepassing. U kunt de Gedragscode opvragen bij het Verbond van Verzekeraars (Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, telefoon 070-3338500). Ook is de tekst te raadplegen op de website (www.verzekeraars.nl).

Artikel 16 **TOEPASSELIJK RECHT**

Op de verzekeringsovereenkomst is het Nederlands recht van toepassing.

Artikel 17 **KLACHTEN**

Klachten welke voortvloeien uit de verzekeringsovereenkomst kunnen schriftelijk worden ingediend bij de directie en/of bij het volgende klachteninstituut:

- Stichting Klachteninstituut Verzekeringen,
Postbus 93560, 2509 AN Den Haag.

Artikel 18 **VERWEERSBIJSTAND**

a. **Omschrijving van de dekking**

Verzekerd is:

1. het verlenen van verweersbijstand, zoals omschreven in artikel 18.b;
2. het vergoeden van kosten van verweersbijstand, zoals omschreven in artikel 18.f.

b. **Verlenen van Verweersbijstand**

Verweersbijstand wordt verleend:

- bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden ter zake van aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade buiten de verzekerde locatie. Deze schade dient te zijn veroorzaakt door een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie, veroorzaakt door het verzekerde gevaar;
- terzake van geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie. Deze sanering moet betrekking hebben op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie, veroorzaakt door het verzekerde gevaar;

een en ander mits:

1. het verzekerde gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie zich op de verzekerde locatie hebben verwezenlijkt tijdens de looptijd van de verzekering;
2. binnen één jaar na verwezenlijking van het verzekerde gevaar een beroep op dekking onder dit artikel is gedaan, en
3. op de vordering van de derde als hierna onder 4 van dit artikel lid genoemd, Nederlands recht van toepassing is, en
4. de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie in verband met het bepaalde in artikel 2c inzake het verzekerde bedrag, niet de volledige schade is vergoed, of de vordering wordt ingesteld door een derde die, ondanks een schriftelijke verklaring van verzekeringnemer als bedoeld in artikel 2d inzake het derdenbeding, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens verzekerde op aansprakelijkheid baseert.

c. **Duur van Verweersbijstand**

De maatschappij zal verweersbijstand blijven verlenen voorzover naar haar mening een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Indien succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal de maatschappij dit gemotiveerd meedelen aan de verzekerde.

d. **Behandeling van aangemelde zaken**

De maatschappij behandelt de aangemelde zaken in principe zelf. Te allen tijde zal, voorzover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne worden nagestreefd.

e. **Bijstand bij procedures in rechte**

Indien een procedure in rechte gevoerd moet worden, zal de maatschappij voorzover mogelijk zelf de bijstand verlenen.

f. **Vergoeding van kosten**

1. **Vergoeding per emissie**

Terzake van de in lid b van dit artikel genoemde vorderingen en geschillen en onder de daarin genoemde voorwaarden, wordt in totaal tot ten hoogste € 50.000 per emissie vergoed.

- a. de honoraria en de verschotten van de door verzekeraar ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;
- b. de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies; hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
- c. de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
- d. de kosten van de tegenpartij, voorzover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van de verzekerde komen.

2. **Betaling aan belanghebbenden**

De maatschappij heeft het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.

3. **Door de tegenpartij te vergoeden kosten**

Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voorzover zij voor rekening van de maatschappij zijn, ten gunste van de maatschappij.

4. **BTW verrekening**

Indien de verzekerde de BTW kan verrekenen met de door hem verschuldigde BTW-afdrachten, komt die BTW-toeslag niet voor vergoeding in aanmerking.

5. **Verhaal van kosten**

Indien de verzekerde op grond van een wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding krachtens dit artikel. De maatschappij zal de verzekerde, ter compensatie van de door de maatschappij voorgeschoten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.